

ذ	درس ۱۸۸
ذ ۱۳	درون ۱۸۸، ۱۵۸
ذات ۳۳۸	دریغ ۱۸۸، ۱۳۷
ذکر مسندالیه ۲۵۶	دژ (پیشاوند) ۲۸۹
ذو (رك . ذات) ۳۳۸	دریغاً ۱۸۸، ۱۳۷
ذی (رك : ذات) ۳۳۸	دست ۶۶، ۶۵
ر	دست بازداشتن ۷۷
را (حرف اضافه) ۱۲۹	دستگاه ۶۵
را (علامت مفعول صریح یا مفعول مستقیم)	دش (پیشاوند) ۲۸۹
۲۲۴، ۲۲۳، ۱۸۹، ۱۸۶، ۱۵۲، ۴۷	دفعه ۶۸
۲۷۲، ۲۳۳	دگری ۵۵
را (علامت اختصاص) ۲۷۴، ۲۶۶	دن (علامت مصدر) ۷۲
را (علامت کسره اضافه) ۲۲۹	دنیال ۱۸۸
رابطه (رك : پیوند) ۲۴۶، ۲۴۳، ۲۳۹	دنگ دنگ ۱۳۸
۲۷۴، ۲۷۲، ۲۴۸	دو پرائنز (رك : دو هلال) ۱۴۲
رابطه‌ی مخفف ۲۴۵، ۲۴۴	دو پیش (رك : تنوین) ۱۷
راجع به ۱۵۱	دو دیگر ۶۷
رأس ۶۴	دو زبر (رك : تنوین) ۱۷
راست آمدن ۷۶	دو زیر (رك : تنوین) ۱۷
راست ایستادن ۷۶	دو قلاب ۱۴۲
راست کردن ۷۶	دوم شخص ۸۲
رام (پساوند) ۲۹۹، ۲۹۸	دون (حرف مکان) ۳۳۸
ردن (علامت مصدر) ۱۱۱	دونقطه ۱۴۱
رستن ۷۳	دو هلال (رك : دو پرائنز) ۱۴۲
رستن ۷۳	دهشت ۷۹
رشتن ۷۳	دهگان (عشرات) ۶۷، ۶۲
رشته ۶۴	دیدن ۱۸۸
رم (پساوند) ۲۹۸	دیدنی ۱۸۸
	دیس (پساوند) ۲۹۸، ۳۵
	دیگر ۵۵
	دیگری ۵۵

زهی ۱۹۲، ۱۶۱	رو (حرف اضافه) ۱۳۱
زی (حرف اضافه) ۱۹۲، ۱۲۹	روی (حرف اضافه) ۱۲۹
زیاد ۳۹	روییدن ۷۳
زیاده ۳۹	ره (علامت تصغیر) ۲۷
زیر (حرکت : کسره) ۱۲	رهیدن ۷۳
زیر (حرف اضافه) ۱۳۱، ۱۲۹	رئسیدن ۷۳
زیرا (حرف ربط و تعلیل) ۱۹۲، ۱۳۳	
زیرا که (حرف ربط و تعلیل) ۱۸۲، ۱۳۳	ز
۱۸۴	
زین (مخفف از این) ۱۵۳	ز (میان دو کلمه) ۲۲
زینهار ۱۹۱، ۱۳۷	زار (پساوند) ۲۹۹
	زان (مخفف از آن) ۱۹۷
س	زان (پساوند) ۲۹۹
	زآنجا (مخفف از آنجا) ۱۵۲
سار (پساوند) ۲۹۹، ۳۵	زانرو (مخفف از آن روی) ۱۵۳
سان (پساوند) ۲۹۹، ۳۵	زانکه (مخفف از آنکه) ۱۵۳
سایر ۵۵	زبر (حرکت : فتحه) ۱۲
ساییدن ۷۳	زبر (حرف اضافه) ۱۲۹
سبحان الله ۱۳۷	زبر (مخفف از بر) ۱۹۱
سپوختن ۷۷	زکام ۳۱۸
ست (پساوند) ۲۹۹	زمان (در فعل) ۸۲
ستان (پساوند) ۲۹۹	زمان حال ۹۰
ستوهیدن ۷۷	زن (پساوند) ۲۹۹
سخت ۳۹	زنجیر ۶۴
سخن ۲۲۰	زندگانی (رك : زندگی) ۷۱
سدیگر ۶۷	زندگی (رك : زندگانی) ۷۹
سر ۶۴	زینهار ۱۹۱، ۱۳۷
سر (پساوند) ۲۹۹، ۲۸۹	زو ۱۵۳
سرا ۳۰۰	زوج ۶۵
سرای ۳۰۰	زه ۱۹۲، ۱۳۷
سوا (حرف حصر و استثناء) ۲۶۴	زه زه ۱۳۷
۳۳۸	زهزه ۱۹۲

شفتن ۷۴	سودن ۷۳
شودن ۷۴	سوم شخص ۸۲
شوییدن ۷۴	سوی (حرف اضافه) ۱۹۲، ۱۲۹
شئیدن ۷۴	سهمیدن ۷۷
شود ۹۶	سیر ۳۰۰
ش ۱۹۳	
ش ۱۹۴	ش
شین فاعلی ۴۶	ش (ضمیر) ۴۴
	ش (علامت اسم مصدر) ۷۹، ۷۸
ص	شاید (شک و تردید) ۲۶۶، ۲۰۷، ۹۲
صاحب (در اضافه) ۲۲۹	شاید (حرف ربط) ۱۳۳
صدگان (مات) ۶۷، ۶۲	شاید که (ربط ، شک و تردید) ۱۳۳
صفات ترکیب شده ۳۳	شایستن ۹۹
صفات حالیه و (- ان) ۳۵	شان (مخفف ایشان) ۴۶
صفت ۲۸۷، ۲۴۱، ۲۳۷، ۵۶، ۳۲، ۲۳	شپاشاپ ۱۳۸
۳۲۶، ۲۹۲	شپ شپ ۱۳۸
صفت افراطی ۳۹	شت (پسوند) ۲۹۹
صفت تفضیلی ۲۶۶، ۳۷	شنایدن ۷۷، ۷۴
صفت حالیه و (- ان) ۲۷۹، ۲۹۳، ۳۴	شناقتن ۷۴
صفت در حالت اضافی ۳۴	شتن (علامت مصدر) ۱۱۱
صفت ساده ۳۳	شخص ۵۵
صفت سنجش ۳۷	شخصی ۵۵
صفت عالی ۳۹، ۳۸، ۳۷	شدن ۲۴۳، ۱۰۲، ۹۹، ۸۱، ۷۴، ۷۳
صفت فاعلی (- نده) ۲۹۴، ۳۴، ۳۳	شده ۲۴۵، ۳۶
صفت متساوی ۳۹	شکافتن ۸۱
صفت مرکب ۳۳	شکفتن ۸۱
صفت مشبهه ۲۹۲، ۳۴	شکوهیدن ۷۷
صفت مشبهه (در عربی) ۳۲۷، ۳۱۸	شگفتا ۱۳۷
صفت مطلق ۴۰، ۳۸، ۳۷	شماره‌ی جمله‌ها ۲۵۵
صفت مفعولی ۲۴۵، ۳۶	شن (علامت اسم مصدر) ۷۹
صفت مقدار ۳۷	شناسه ۸۲

ضمیر هر دو جانبه یا متقابل ۵۲	صفت مقداری ۳۹
ط	صفت مکرر ۳۶
طاقه ۶۶	صفت نسبی ۳۶
طغرا ۶۶	صیفه‌ی دما ۹۲
ظ	صیفه‌ی مبالغه‌ی عربی ۲۷۷ ، ۳۲۳، ۳۱۸
ظاهراً ۹۶	۳۲۷
ع	ضم
عجب ۱۳۷	ضمایر مشترک ۵۲
عجبا ۱۳۷	ضمایر ملکی متصل ۴۸، ۴۷
عدد ۲۴۰، ۲۳۸، ۶۵، ۶۲	ضمایر ملکی منفصل ۴۸، ۴۷
عدد اصلی ۵۲	ضمایر منفصل ۴۶
عدد ترتیبی ۶۶، ۵۲	ضمه (حرکت ، رك : پیش) ۱۲
عدد توزیعی ۶۷، ۶۲	ضمیر ۲۷۴، ۲۲۲، ۵۶
عدد کسری قیاسی ۶۷	ضمیر (باقل معین) ۹۸
عدد وصفی ۶۶	ضمیر (درحالت اضافه) ۴۵
عدل ۶۷	ضمیر (درحالت فاعلی) ۲۳۱، ۴۶، ۴۴
عراده ۶۴	ضمیر (درحالت مفعولی) ۲۳۱، ۴۵
عشرات ۷۸	ضمیر (درحالت ندایی) ۴۷
عطف لفظی ۲۴۱	ضمیر اشاره ۴۹، ۴۴
عطف معنوی ۲۴۱	ضمیر جمع ۴۴
عقب (حرف اضافه) ۱۳۱	ضمیر شخصی ۲۳۳، ۴۴
علامت تأنیث (درعربی) ۳۲۴	ضمیر متصل ۲۶۴، ۲۴۴، ۴۶، ۴۵
علامت وقف (رك : نقطه) ۱۴۱	ضمیر متکلم ۴۴
علامت نقل قول ۱۴۱	ضمیر مخاطب ۴۴
علم مرکب ۳۳۱	ضمیر مشترک ۴۴
علی (رك : بر) ۳۳۸، ۱۷۰	ضمیر مشترک (درحالت اضافی) ۵۲
	ضمیر مشترک (درحالت فاعلی) ۵۲
	ضمیر مشترک (درحالت مفعولی) ۵۲
	ضمیر مفرد ۴۴
	ضمیر منفصل ۲۳۱، ۴۴

فزون ۳۹
 فش (پساوند) ۳۰۴
 فعاقتش ۱۳۸
 فعال ۳۲۷، ۳۱۸
 فعال ۳۲۴
 فعال ۳۲۸
 فعال ۳۲۷، ۳۲۶، ۱۱۸
 فعالت ۱۱۸
 فعال ۳۲۵
 فعاله ۳۳۲
 فعالی ۳۲۷
 فعالیل ۳۲۶
 فعال ۳۲۵
 فعل ۲۶۸، ۲۶۷، ۲۵۵، ۲۲۰، ۸۲، ۷۲
 ۲۷۵، ۲۷۲
 فعل (در زبان عربی) ۳۱۷
 فعل ۳۲۸
 فعل ۳۲۸، ۳۲۵
 فعل ۳۲۵
 فعل ۳۲۶
 فعل ۳۲۸، ۳۲۷
 فعل آینده (مستقبل) ۹۳
 فعل آینده (در عربی) ۳۱۷
 فعل اکنون (در عربی) ۳۱۷
 فعل امر ۹۹، ۹۰، ۸۹
 فعل امر حاضر جمع ۸۹
 فعل امر حاضر مفرد ۸۹
 فعل امر مفرد ۱۰۰
 فعل بسیط پارسی ۲۷۶
 فعل تمنی ۹۶
 فعل خاص ۲۴۳
 فعل دعا ۲۰۰، ۱۰۸، ۹۲

هن (حرف جر در عربی) ۳۳۹

هند (حرف مکان) ۳۳۹

هوهو ۱۳۷

ههد ذهنی ۲۳۴

غ

غرشت ۷۹

غیر (حرف حصر و استثناء) ۳۳۹، ۵۶

ف

فاعل ۷۲، ۲۷۲، ۲۴۶، ۲۳۹، ۲۲۰، ۸۱، ۰

۳۲۲، ۲۷۵

فاعل (در عربی) ۳۲۹، ۳۲۸، ۳۲۷، ۳۲۳

فام (پساوند) ۳۰۰، ۳۵

فتحه (رك : زبر) ۱۲

فتن (علامت مصدر) ۱۱۰

فر (پیشاوند) ۲۹۰، ۲۸۹

فراز (پیشاوند) ۲۹۰

فراز آوردن ۷۷

فراوان ۳۹

فرمایشت ۷۹

فرمودن ۲۶۷

فرو (پیشاوند) ۲۹۰

فروود (پیشاوند) ۲۹۰

فروداشتن ۷۷

فروند ۶۴

فرهنجیدن ۷۷

فری (مخفف آفرین) ۱۹۴، ۱۵۵

فریاد ۱۳۷

فریش (رك : فری) ۱۵۵

فنجان ۶۵	فعل عام ۲۴۳
فواعل ۳۲۸، ۳۲۵	فعل گذشته (ماضی در عربی) ۳۱۷
فوق (ظرف مکان) ۳۳۸، ۳۳۰	فعل لازم ۸۰
فی (حرف جر) ۳۳۹	فعل ماضی ۱۰۰، ۸۳، ۸۲
ق	فعل متعدی ۸۰
ق ۱۱	فعل مجهول ۸۱
قبضه ۶۴	فعل مرکب ۲۷۶، ۲۷۳
قبل (ظرف زمان) ۱۵۱، ۳۳۰	فعل مضارع ۸۹، ۹۰
قدری ۵۶	فعل معلوم ۸۱
قرص ۶۵	فعل معین ۹۸
قرینه‌ی لفظی ۲۶۸	فعل نفی ۱۰۸
قرینه‌ی معنوی ۲۶۸	فعل نهی ۸۹
قضیه‌ی اسمی ۲۶۰	فعل ⁻ ۳۲۳، ۳۲۷
قطار ۶۴	فعل ⁺ ۳۲۸
قطعه ۶۶	فعلال ۳۱۹، ۳۲۱
قلاده ۶۵	فعلان ۳۱۸
قلب حروف ۱۴۶	فعلان ۳۲۷، ۳۲۸
قلم ۶۶	فعله ۳۱۹، ۳۲۱
قواره ۶۶	فعله ⁻ ۳۲۸
قید ۹۶، ۱۲۱، ۱۳۴، ۲۳۷، ۲۷۶	فعله ⁺ ۳۱۹، ۳۲۲
قید ابهام ۱۸۵	فعله ⁻ ۳۲۱، ۳۲۵
قیدهای استثناء ۱۲۳	فعله ۳۲۱
قیدهای استعلاء ۱۲۴	فعلی ⁺ ۳۲۳، ۳۲۷
قیدهای استفهام ۱۲۴	فعلی ⁻ ۳۲۷
قیدهای ایجاب ۱۲۳	فعلول ۳۲۶
قید چگونگی (رك : قید کیفیت) ۱۲۴	فعیل ۳۳۰
قید حالت ۲۵۳، ۲۷۳	فعییل ۳۳۰
قید زمان ۲۷۳، ۲۹۳	فعیل ۳۳۰
قید قلت ۶۹	فعیل ۳۱۸، ۳۲۳، ۳۲۷
قید کثرت ۶۹، ۲۰۸	قط (حصر) ۲۶۴
	قلان ۵۴، ۱۹۴

ك	قيد كيفيت (رك : قيدچگونگی) ۱۲۴
	قيد مختص ۱۲۱
	قيد مركب ۱۲۱
	قيد مشترك ۱۲۱
	قيد مفرد ۱۲۱
	قيد مفرد ۱۲۱
	قيد مكان ۱۲۲
	قيد مؤول ۱۲۱
	قيد وصفت ۳۵
ك (تشبيه) ۱۹۵	قيدهای تأکید ۱۲۳
ك (حرف جر در عربی) ۳۳۰	قيدهای ترتيب ۱۲۳
ك (در اسم مصدر) ۷۹	قيدهای تشبيه ۱۲۴
ك (علامت تصغير) ۱۹۴، ۵۵، ۲۷	قيدهای تکرار ۱۲۴
ك (پساوند) ۳۰۰	قيدهای تمنا ۱۲۳
كاج (رك : كاش) ۱۹۵	قيدهای زمانی ۱۲۳
كار (پساوند) ۳۰۰	قيدهای سوگند ۱۲۴، ۱۲۳
كار (در صفت فاعلی) ۳۴	قيدهای شرط ۱۲۴
كاش ۱۹۶، ۱۹۵، ۱۳۷، ۹۶، ۸۵	قيدهای علت و استغناء ۱۲۴
كاش (حرف ربط) ۱۳۳	قيدهای مقدار ۱۲۳
كاشك ۱۹۶، ۱۹۵	قيدهای مکانی ۱۲۲
كاشكه ۱۳۷	قيدهای نفی ۱۲۳
كاشکی (تمنی) ۱۹۵، ۱۳۷، ۹۶، ۹۲	قيود ۱۵۵، ۱۲۱
كافخ (از اصوات) ۱۳۸	قيود تردید ۲۰۴
كافتن ۸۱	قيود استثناء ۲۰۶، ۲۰۴
كان (پساوند) ۳۰۰	قيود تأکید ۲۱۲، ۲۰۴
كجا ۲۲۵، ۱۹۶، ۵۷، ۵۴، ۵۳	قيود تشبيه ۲۰۵
كدام ۵۷	قيود شك و تردید ۲۰۳
كدامين ۵۷	قيود نفی ۲۰۸
كده (پساوند) ۳۰۰	قيود وصف ۲۷۳
كر (مخفف كه راه) ۲۰۳	
كردن ۷۵، ۷۴	
كرور ۶۶	
كز (مخفف كه از) ۱۵۳	
كس (مبهمات) ۱۹۷، ۵۴	
كس (در نکره) ۲۳۹	
كس و كار ۵۶	
كسره (رك، زير) ۲۴۷، ۱۲	
كسره ی اخباری ۲۴۷	

که (در حالت فاعلی) ۱۹۹	کسره‌ی اضافه ۲۲-۲۲۷
که (در حالت مفعولی) ۱۹۹	کسره‌ی اضافه در صفت ۳۳
که (در نوشتن) ۱۹۹	کسی که ۲۰۲
که (در ربط) ۱۹۸، ۱۳۳، ۹۸، ۵۳	کش (پساوند) ۳۰۰
که (در صفت تفضیلی) ۳۸	کشیده (رك : الف ممدوده) ۳۲۹، ۷۵
که (موصول) ۱۹۷، ۵۴، ۵۳، ۵۲، ۲۵	کفتن ۸۱
۲۵۹، ۲۵۴، ۲۳۶، ۱۹۸	کل (اسم استغراء) ۳۴۰، ۵۶
که چه ۱۹۹	کلا (حرف ردع) ۳۴۰
که (رك: كهتر) ۳۹	کلافه ۶۶
كهتر (رك : كه) ۲۶۶	کلام ۲۲۰
کی (در استغناء) ۵۷	کلمات اتباع ۲۲
کی (پساوند) ۳۰۱	کلمات مرکب ۳۰۹
کیست (استغناء) ۵۷	کلمه ۱۲، ۱۱
کیسه ۶۶	کلی ۵۶
کیش ۱۹۳	کلبه ۵۶
کیش کیش ۱۳۸	کلیه ۵۶
کیف ۳۴۰	کم ۱۹۸، ۳۴
کنیه (رك: اسم علم) ۳۳۱	کم (پساوند) ۲۹۰
ک	کم از آن ۱۵۳
کار (در صفت فاعلی) ۳۰۱، ۳۴	کم از آنکه ۱۹۸
کار (پساوند) ۳۰۱	کم از این ۱۵۳
گاشتن ۸۱	کما اینکه ۲۵۴
گان (پساوند عددی) ۶۷	کم گرفتن ۱۹۸
گان (در صفت نسبی) ۳۰۱، ۳۷	کنایات ۴۳
گانه (پساوند عددی) ۶۷	کنشت ۷۹
گاه (پساوند) ۳۰۱	کو (در استغناء) ۱۹۸، ۵۷
گذشته (ماضی) ۷۲	کور (پساوند) ۳۰۰
گذشته‌ی آینه‌گی ۸۸، ۸۳	که ۲۲۶، ۱۶۰
گر (پساوند) ۳۰۱	که (در استغناء) ۱۹۸، ۵۸، ۵۷، ۵۳
گر (مخفف واگر) ۱۵۶	که (حرف تأویل) ۲۷۱
	که (در جمع به دان و دهاء) ۵۷، ۲۶
	که (در جواب) ۲۲۴، ۲۲۳
	که (در حالت اضافی) ۱۹۹

لا (پساوند) ۳۰۱	گرچه (مخفف داگرچه) ۱۵۷
لا (حرف ناقیه درعربی) ۳۴۱	گرد ۲۰۳
لا بد ۲۰۴	گرده ۶۵
لاجرم ۲۰۴	گردیدن ۷۵
لاخ (پساوند) ۳۰۱	گرفت ۷۵
لان (پساوند) ۳۰۲	گرته (مخفف داگرته) ۲۱۰
لای لای ۱۳۸	گری (در اسم مصدر) ۸۰
لدی (ظرف مکان درعربی) ۳۴۱	گستردن ۷۴
لذا ۳۴۱	گستریدن ۷۴
لعل (از حروف مشبهة بالفعل) ۳۴۱	گستن ۷۳
لغیف ۳۳۲	گسلیدن ۷۳
لغیف مفروق ۳۳۲	گشادن ۷۳
لغیف مقرون ۳۳۲	گشتن ۲۴۳، ۸۱، ۷۵
لقب (رك: اسم علم) ۳۳۱	گشتن ۷۶
لك ۶۶	گشودن ۷۳
لكن (از حروف مشبهة بالفعل) ۳۴۱	گفتن ۲۶۷، ۹۵
لم (حرف نفی درعربی) ۳۴۱	گفتی ۲۰۳، ۹۴
لن (حرف نفی درعربی) ۳۴۱	گوارشت ۷۹
لن ترانی ۳۴۱	گور (پساوند، رك: كور) ۳۰۰
لو (حرف شرط درعربی) ۳۴۲	گوشت ۷۹
لوحش الله ۱۳۷	گون (پساوند) ۳۰۱، ۳۵
لولا (حرف شرط درعربی) ۳۴۲	گویا ۲۰۳، ۹۵
له (پساوند) ۳۰۲	گویا (در ربط) ۱۳۳
لیت (از حروف مشبهة بالفعل) ۳۴۲	گویی (در شك) ۲۰۳، ۹۵، ۹۲
لیت و لعل کردن ۳۴۲	گوییا ۲۰۷، ۲۰۳، ۹۵
لیس (فعل ناقص) ۳۴۲	گه (پساوند) ۳۰۱
لیك (حرف ربط) ۲۱۱، ۲۰۴، ۱۳۳	گیرم ۲۰۴
لیکن (رك: لكن) ۳۴۱، ۲۰۴	گیروانکه ۶۶
م	گین (پساوند) ۳۰۱
م (ضمیر) ۴۵، ۴۴	ل
ما (اسم نكرة درعربی) ۳۴۲	ل (حرف جر درعربی) ۳۴۰

متضاد ۲۷	ما (ضمیر شخصی) ۲۳۳
متعدی ۲۲۰ ، ۲۴۵	مآت ۶۸
متعدی (درعربی) ۳۲۰	مادام ۳۳۸
متمم ۲۳۱ ، ۲۲۳	مادون ۳۳۸
مثال (رك : مثل الفاء) ۳۳۱	ماده ۸۲
مثال واوی ۳۳۱	مار (پساوند) ۳۰۳
مثال یایی ۳۳۱	ماشاعاله ۱۳۷ ، ۱۷۲
مثل (اسم تشبیه) ۳۴۲	ماضی (گذشته) ۸۲
مثل اینکه ۲۵۴	ماضی استمراری ۸۳ ، ۸۵ ، ۱۰۱
مر (بمعنی عدد) ۲۰۶	۱۰۳ ، ۱۰۵ ، ۱۰۷
مر (علامت مفعول صریح) ۱۸۹ ، ۲۰۵	ماضی التزامی ۸۳ ، ۸۷ ، ۸۸ ، ۱۰۳
۲۲۴ ، ۲۰۶	۱۰۵ ، ۱۰۷
مریبط ۶۴	ماضی بعید ۸۳ ، ۸۷ ، ۱۰۲ ، ۱۰۴
مرتبه ۶۸	۱۰۶ ، ۱۰۷
مرجع ضمیر ۳۳ ، ۳۹	ماضی قریب (رك : ماضی نقلی) ۸۳
مرکب اضافی ۳۳۱	ماضی مطلق ۸۳ ، ۱۰۱ ، ۱۰۳ ، ۱۰۵
مرکب اضافی مقطوع ۲۲۸	۱۰۶
مستقبل (آینده) ۸۲ ، ۸۹	ماضی مقدم (رك : ماضی بعید) ۸۷
مسند ۲۲۰ ، ۲۳۹ ، ۲۴۰ ، ۲۴۱	ماضی ملموس ۸۳ ، ۸۸
۲۴۲ ، ۲۴۳ ، ۲۶۰ ، ۲۷۴	ماضی نقلی ۸۳ ، ۱۰۲ ، ۱۰۴ ، ۱۰۵
مسند و متعلقات آن ۲۶۲	۱۰۷
مسند الیه ۸۱ ، ۲۲۰ ، ۲۲۳ ، ۲۳۹	مان (پساوند) ۳۰۲
۲۴۰ ، ۲۴۱ ، ۲۴۲ ، ۲۴۳	مانا ۲۰۵
۲۵۸ ، ۲۷۲ ، ۲۷۴ ، ۲۷۵	مانستن ۳۰۲
مسندالیه بی شخص ۲۴۰	مانند ۲۰۵
مسندالیه و متعلقات آن ۲۵۵	ماننده ۲۰۵
مشارکت (درعربی) ۳۲۰	مبادا ۱۳۳ ، ۱۳۷ ، ۲۰۵
مشتق (درعربی) ۳۱۸ ، ۳۲۲	مبالغه (درعربی) ۳۲۱
مصدر ۳۶ ، ۷۲ ، ۱۹۷ ، ۲۴۰	میهمات ۴۳ ، ۱۹۷ ، ۲۱۱
مصدر (درعربی) ۳۱۸ ، ۳۲۱	میهمات مرکب ۵۶
مصدر اصلی ۷۲	مترادف ۲۷
مصدر بسیط ۷۲ ، ۷۳	متشابه ۲۷

مفعل ۳۲۱ ، ۳۲۲	مصدر جمعی ۷۲
مفعل ۳۲۱ ، ۳۲۲ ، ۳۲۶	مصدر سماعی (در عربی) ۳۱۸
مفعل ۳۲۲ ، ۳۲۳	مصدر قیاسی ۳۱۹
مفعل ۳۲۳ ، ۳۲۴	مصدر مخفف یا مرخم ۷۳ ، ۷۸ ، ۹۲ ، ۹۸
مفعل ۳۲۲ ، ۳۲۶	مصدر مرکب ۷۲
مفعل ۳۲۶	مصدر میمنی (در عربی) ۳۲۶
مفعل ۳۲۲ ، ۳۲۶	مضارع (حال) ۸۲ ، ۹۲ ، ۱۰۱ ، ۱۰۳
مفعل ۳۲۲	۱۰۴
مفعول ۲۲۰ ، ۲۲۸ ، ۲۷۴ ، ۲۷۵	مضارع اخباری ۹۰ ، ۹۱
مفعول (در عربی) ۳۲۳ ، ۳۲۶	مضارع التزامی ۸۶ ، ۹۰ ، ۹۱ ، ۹۲
مفعول الیه ۲۲۵	۹۸ ، ۹۹
مفعول با واسطه ۲۷۲	مضارع ملبوس ۹۰ ، ۹۳
مفعول بواسطه ۲۲۳ ، ۲۲۵ ، ۲۲۶	مضاف ۲۳۱ ، ۲۴۱
۲۷۲	مضاف الیه ۲۲۶ ، ۲۲۸ ، ۲۳۱ ، ۲۴۱
مفعول بی واسطه ۱۸۹ ، ۲۲۳ ، ۲۲۴	۲۷۰
مفعول صریح ۱۸۹ ، ۲۲۳ ، ۲۲۴	مطاوعت (در عربی) ۳۲۰
۲۷۲ ، ۲۲۶	مع (اسم مضاف در عربی) ۳۴۲
مفعول عنه (رك : مفعول منه) ۲۲۵	معتل العین (اجوف) ۳۳۱
مفعول غیر صریح ۲۲۳ ، ۲۲۵ ، ۲۲۶	معتل الفاء (رك : مثال) ۳۳۱
۲۷۴	معتل اللام (رك : ناقص) ۳۳۱
مفعول غیر مستقیم ۲۲۶	معدود ۶۲ ، ۶۳ ، ۶۴
مفعول فیه ۲۲۵	معرفة ۲۳۲ ، ۲۳۳ ، ۲۳۴ ، ۲۳۵
مفعول له ۲۲۶	مفاجاة ۲۰۰
مفعول مستقیم ۲۲۶	مفاعل ۳۲۶
مفعول معه ۲۲۶	مفاعله ۳۱۹ ، ۳۲۰
مفعول منه ۲۲۵	مفاعیل ۲۲۶
مفعیل ۳۲۶	مفرد (در مسند) ۲۴۱ ، ۲۴۳
متصوره (رك : الف کوتاه) ۳۲۹	مفرد (در مسند الیه) ۲۴۱ ، ۲۴۳
مگر (استفهام) ۵۷	مفرد (در عربی) ۳۲۴
مگر ۱۳۳ ، ۱۵۷ ، ۲۷۲ ، ۲۰۶	مفعال ۳۲۲ ، ۳۲۶

نخست ۶۷	۲۶۴ ، ۲۲۲ ، ۲۰۷
ند (ضمیر متصل) ۴۴	من (اسم موصول در عربی) ۳۴۲
ندا ۲۳۱	من (حرف جر در عربی) ۳۴۳
نده (علامت اسم فاعل) ۹۴	من (ضمیر شخصی) ۴۴ ، ۴۶ ، ۴۷ ، ۲۳۳
نز (مخفف و نه‌از) ۱۵۳	مند (پساوند) ۳۰۲ ، ۳۵
نزد (حرف اضافه) ۱۲۹ ، ۲۰۷	منش ۳۰۲
نزدیک (حرف اضافه و قید) ۱۲۹ ، ۲۰۷	من که (من + که) ۵۳
نسبت (در عربی) ۳۲۹	منه MANA (پساوند) ۳۰۲
نسبت به (در مقایسه)	منها (در تفریق) ۶۹
نشاختن ۷۶ ، ۸۱	موصوف ۲۴۱
نشاستن ۷۶ ، ۸۱	موصول ۴۳ ، ۵۲ ، ۵۳ ، ۱۳۴ ، ۱۸۴
نصف ۶۷	۲۵۸ ، ۲۳۳ ، ۱۹۷
نصفه ۶۷	مه (مبتر) ۳۹ ، ۲۶۶
نعم (اسم تصدیق) ۳۴۳	مه‌ها (اسم شرط و جزا در عربی) ۳۴۳
نعم (فعل مدح) ۳۴۳	مه‌مار ۶۴
نفر ۶۴ ، ۶۶	می (علامت استمرار) ۸۵ ، ۹۰ ، ۹۱
نقی جواب قسم (رك : اگر) ۱۵۶	میان (حرف اضافه) ۱۲۹ ، ۲۰۷
نقطه ۱۴۱	میم (در کلمات ترکی) ۲۳
نقطه بند (رك : نقطه ویرگول) ۱۴۱	میم تأنیث ۲۰۵
نقطه‌ی استفهام ۱۴۱	میم نفی ۲۰۴
نقطه‌ی تمجیب ۱۴۱	میم نهی ۱۵ ، ۸۹ ، ۲۰۴
نقطه‌گذاری ۱۴۱	میو میو (از اصوات) ۱۳۷
نقطه‌ی مکث (رك : ویرگول) ۲۷۶	
نقطه ویرگول ۱۴۱	ن
نقطه‌های تعلیق ۱۴۲	
نکره ۲۳۲ ، ۲۳۴ ، ۲۳۵	نا (پساوند، رك : آن) ۲۸۶ ، ۳۰۳
نکره‌ی فردی ۲۳۵	نا (پیشاوند) ۲۹۰
نکره‌ی مخصصه ۲۳۶	نازیدن ۳۰۳
نکره‌ی نوعی ۲۳۵	ناک (پساوند) ۳۰۳
نگر ۱۳۷	ناقص (رك : ممثل اللام) ۳۳۱
نمودن ۷۴	ناقص واوی ۳۳۱
نون نفی ۱۵ ، ۹۱ ، ۱۰۰	نحو ۲۲۰

واو استیناف ۲۱۰	نه (حرف نفی برای ربط) ۲۰۷، ۱۳۳
واو تردید ۲۱۰	نه (درنوشتن) ۱۵
واو حالیه ۲۵۳، ۲۰۹	نهار ۲۰۸
واو عطف ۱۶۸، ۱۴۹، ۱۴۱، ۹۷، ۲۳	نه هر که ۲۶۶
۲۸۹، ۲۸۰، ۲۷۸، ۲۷۶، ۲۲۷، ۲۱۰	نی (پیشاوند) ۲۹۰
واو قید ۲۰۹	نیز (حرف ربط) ۲۱۴، ۲۰۸، ۱۳۳
واو معدوله ۱۴، ۱۳	نیست ۹۲
وای ۱۳۷	نیستی ۹۲
وجه احتمالی (رك: وجه التزامی) ۹۷	نیم ۶۷
وجه اخباری ۱۰۳، ۱۰۱، ۹۶، ۹۵	نیمه ۶۷
وجه التزامی (رك: وجه احتمالی) ۹۶	
۱۰۳، ۱۰۱، ۹۷	
وجه التزامی مضارع ۱۰۵	و
وجه امری ۱۰۸، ۱۰۴، ۱۰۲، ۹۷، ۹۶	و (حرف ربط) ۱۳۳
وجه شرطی ۱۰۸، ۱۰۴، ۱۰۲، ۹۷، ۹۶	و (دررابطه) ۲۶۷
وجه مصدری ۱۰۶، ۱۰۴، ۱۰۲، ۹۸، ۹۶	و (علامت تصغیر) ۲۷
۱۰۹، ۱۰۸	وا (پیشاوند) ۲۹۰
وجه وصفی ۱۰۶، ۱۰۴، ۱۰۲، ۹۸، ۹۶	وا (پساوند) ۳۰۳، ۲۹۴
۲۷۹، ۲۷۷، ۲۷۶، ۱۰۸	وار (پساوند) ۳۵
ور (مخفف دواگره) ۹۷	وار (علامت اتصاف) ۱۲۵
ور (پساوند) ۳۰۴، ۳۰۳، ۲۹۷	وار (پساوند) ۳۰۳
ور (پیشاوند) ۲۹۱	وار (پساوند) ۳۰۳
ورا (ضمیر مفعولی مخفف دوی را، و	واق واق (ازاسوات) ۱۳۷
داوراء) ۴۴	وان (پساوند) ۳۰۳
وز (مخفف دوازه) ۱۵۳	وانگهی (ربط) ۲۱۰، ۱۳۳
وزنهای جمع موصوفات ۳۲۵	وانه (پساوند) ۳۰۳
وش (پساوند) ۳۰۴، ۱۲۰، ۳۵	واو (درصفت) ۳۲
وصف ۲۸۰	واو (ربط) ۲۰۸، ۱۳۵
وقتی که (ربط) ۱۳۳	واو (درجمع) ۲۵
وگرته (مخفف دواگرته) ۲۶۹، ۲۱۰	واو (درحالت اضافه) ۲۲۷
ولکن (رك: ولیکن) ۲۱۱	واو (درتداول مردم شیراز) ۲۳۴
ولی ۲۷۰، ۲۱۰، ۱۵۷	واو (میان دو کلمه) ۲۲
ولیک ۲۱۱	

هرجا که ۱۹۶	ولیکن (رك : ولکن) ۱۵۷
هرچند (ربط) ۲۱۲، ۱۵۷، ۱۳۳	ون (پساوند) ۳۰۴، ۳۰۳
هرچه ۲۵۴	وه ۲۱۱، ۱۳۷
هرچیز ۲۵۴	وی (ضمیر) ۱۵۹، ۴۴
هرکجا ۲۵۴، ۱۹۸	وی Zi (پیشاوند) ۲۹۱
هر کدام ۲۵۴	وی (مقدار) ۶۸
هر کس ۲۵۴، ۲۰۲، ۵۶	ویر گول (رك: نقطه بندی نقطه‌ی مکث) ۱۴۱
هر که ۲۵۴، ۲۳۳، ۵۶، ۵۵	۲۷۶
هرگز ۲۷۲	ویل (رك : بیل) ۲۹۷
هر گاه ۲۱۲	وین (پساوند) ۳۰۴
هر که ۲۱۲	
هریک ۲۵۴	ه
هزارگان ۶۷	• (پساوند بامعانی گوناگون) ۳۰۴
هست ۲۶۸	• (علامت تصغیر) ۲۷
هستن ۲۴۳	• (علامت اسم مصدر) ۷۹
هگرز ۲۱۳	• (علامت قید) ۱۲۵
هل (استفهام در عربی) ۲۴۳	• (علامت نکره) ۲۲۵
هلا ۲۳۱، ۲۱۲، ۱۳۷	• (های غیر ملفوظ در صفت نسبی) ۳۷
هله ۱۳۷	• (علامت جمع) ۱۳۷
هم ۲۱۳، ۲۰۵، ۱۶۰	• (تبدیل تالی مربوط در عربی) ۳۲۷
هم (پیشاوند) ۲۹۷، ۲۹۲، ۲۹۱	• (پساوند) ۳۰۴
هم (حرف ربط) ۱۳۳	• (پیشاوند) ۲۹۱
همان ۲۳۳، ۲۱۳، ۵۴، ۵۱	• (پیشاوند) ۲۱۱، ۱۳۷
همانا ۲۱۳	• (های آخر) ۱۷
همانطور که ۲۵۴	• (های غیر ملفوظ ۲۲۷، ۶۳، ۲۶، ۲۴، ۱۷، ۲۳۳، ۲۴۷، ۲۹۶، ۲۳۳)
همانکه (ربط) ۱۳۳	• (از مبهمات) ۱۹۷، ۵۳، ۲۱۲، ۲۱۱
همانند ۲۰۵	۲۳۴، ۲۳۳، ۲۱۴
همان و همین ۵۶	• هر آن ۵۳
همزه ۱۴	• هر آنکه ۲۵۴
همزه (در رابطه‌ی «است») ۲۴۷	• آینه ۲۱۲
همزه‌ی کشیده ۱۶	
همگان ۵۴	

یا (رك : اگر) ۱۵۶
 یا (پساوند) ۳۰۶
 یا رستن ۷۳ ، ۹۹
 یا رزیدن ۵۴
 یا زیدن ۷۶
 یا استمراری ۸۶
 یا انشایی غیر شرطی (رك : یای مطیعی)
 ۸۷
 یا بیان نوع ۲۳۶
 یا تخصیص نکره ۲۳۶
 یای تمنا ۹۶
 یای شرح خواب ۸۶
 یای شرطی ۹۷
 یای غیر ملفوظ ۲۳۷
 یای لیاقت ۷۸
 یای مطیعی (رك : یای انشایی غیر شرطی)
 ۸۷
 یای موصول ۲۵۴
 یای نکره ۳۲ ، ۶۳ ، ۲۳۳ ، ۲۳۴
 ۲۳۵ ، ۲۳۶ ، ۲۳۸
 یای نکره ی مشخصه (رك : یای تخصیص نکره)
 یای وحدت ۳۲ ، ۶۳ ، ۶۴ ، ۲۳۵
 یت (علامت مصدر جعلی) ۸۰ ، ۲۷۷
 یت (ضمیر متصل) ۴۴
 یتن (علامت مصدر) ۱۱۱
 یك (در نکره) ۲۳۵ ، ۲۳۷ ، ۲۳۸ ، ۲۳۹
 یك (عدد) ۲۳۷
 یگان (= یگان ، آحاد) ۶۲ ، ۶۷
 یکی (در نکره) ۲۳۵ ، ۲۳۶ ، ۲۳۸
 ین (در صفت نسبی) ۳۶
 ین (علامت صفت عالی) ۳۹
 ینه (در صفت نسبی) ۳۷

همگی ۵۵
 همه ۵۴ ، ۲۱۴
 همی (علامت استمرار) ۸۵ ، ۹۱
 همیدون ۱۶۰ ، ۲۱۵
 همین ۵۱ ، ۲۳۳
 همینکه (ربط) ۱۳۳
 همین و همان ۵۶
 هن (پساوند) ۳۰۴
 هو HU (پیشاوند) ۲۹۲
 هی (از اصوات) ۱۳۷ ، ۲۱۵
 هیچ ۵۵ ، ۵۷ ، ۲۱۵ ، ۲۲۲ ، ۲۳۴
 هیچکدام ۵۶
 هیچکس ۵۶
 هیچگاه ۵۶
 هیچوقت ۵۶
 هیچیک ۵۶
 هیات ۳۴۳
 هین ۱۳۷ ، ۲۱۶
 هی ۲۱۵

ی

ی (در رابطه) ۲۴۷
 ی (پساوند ، بامعانی گوناگون) ۳۱۵
 ی (در جمع)
 ی (در حالت اضافه) ۲۲۷
 ی (در ندا) ۱۴۸
 ی (ضمیر) ۴۴
 ی (علامت استمرار) ۸۵ ، ۸۶
 ی (علامت اسم مصدر) ۷۹
 ی (نکره) ۲۲۵
 یا (ربط) ۱۳۳
 یا (در صفت نسبی) ۳۶
 یا (حرف ندا) ۲۱۷ ، ۳۴۳

ماخذ

- کتابها و مجله‌هایی که در نوشتن این دستور نامه از آنها استفاده شده است :
- ۱- آرام (احمد) نقطه گذاری، مجله‌ی راهنمای کتاب سال چهارم شماره‌ی ۱ و ۲
 - 2- Beck: konversations - Grammatik, Heidelberg 1914 - 1915
 - ۳- احمد افندی فارس : غنیة الطالب و منیة الراغب ، استانبول ۱۳۰۶ هـ .
 - ۴- بهار (ملك الشعراء) سبک شناسی ج ۱ و ۲ و ۳ طبع طهران .
 - ۵- بهمنیار (احمد) ، املاى فارسى ، خطابه در فرهنگستان ایران ، نامه‌ی فرهنگستان سال ۱۳۲۲ - ۱۳۲۳ .
 - ۶- پنج استاد (قریب ، بهار ، فروزانفر ، همایی ، یاسمی) دستور زبان فارسى ، ج ۱ و ۲ طبع طهران ۱۳۲۹ .
 - ۷- پورداود - هرمزدنامه - تهران ۱۳۳۱ .
 - ۸- تقوی (حاج سید نصرالله) ، هنجار گفتار . تهران ۱۳۱۸ .
 - ۹- حسام العلماء آق اولی ، دررالادب ، در فن معانی و بیان و بدیع ، شیراز ۱۳۱۵ .
 - ۱۰- خانلری ، دکتر پرویز ناتل ، درباره‌ی زبان فارسى . تهران ۱۳۴۰ .
 - دستور زبان فارسى برای دبیرستانها (جلد اول و دوم) ۱۳۴۴
 - ۱۱- خراسانی (سلسله مقالات دستوری) مجله دانش سال اول و دوم .
 - ۱۲- خیام‌پور (دکتر عبدالرسول) دستور زبان فارسى ، تپریز - طبع دوم . رساله‌ی

عربی برای فارسی، تبریز ۱۳۳۶.

۱۳- دایی جواد (محمد رضا) راهنمای دستور زبان فارسی، چاپ اصفهان

۱۳۳۴.

۱۴- دارمستتر، مطالعات ایرانی.

Darmesteter, Etudes Iranienes, Paris 1883.

۱۵- دین محمد، دستور پهلوی و مقایسه‌ی آن با قواعد صرف و نحو فارسی،

بمبئی ۱۹۳۴.

۱۶- شجعی (دکتر پوران) معانی حروف مفرد، شیراز ۱۳۳۵.

۱۷- شریف (مولوی حسین) دستور نامه‌ی فارسی، طبع دهلی ۱۹۰۴،

بزبان اردو.

۱۸- شعار (دکتر جعفر) عربی برای فارسی، طهران ۱۳۴۴.

۱۹- شمس قیس رازی - المعجم فی معاییر اشعار العجم، تهران ۱۳۱۴، تصحیح

استاد مدرس رضوی.

۲۰- شمس الدین سامی، قاموس ترکی - استانبول ۱۳۱۷ قمری.

۲۱- صفا (دکتر ذبیح الله)، آیین سخن، مختصری در معانی و بیان فارسی تهران ۱۳۳۰

۲۲- فیلوت: دستور عالی زبان فارسی:

Phillott: Higher Persian Grammar, Calcutta ' 1919

۲۳- قریب (استاد عبدالعظیم) دستور زبان فارسی، دوره‌ی سوم، چاپ تهران.

و نامه فرهنگستان سال دوم: پساوندهای اتصاف و مالکیت.

۲۴- کاشف (غلام حسین): دستور زبان فارسی، اسلامبول، ۱۳۲۸ هجری قمری.

۲۵- کرمانی (حاج محمد کریم خان)، صرف و نحو فارسی (مجمع الرسائل ادبی)

چاپ کرمان ۱۳۶۵.

۲۶- کسروی (سید احمد) زبان فارسی، گرد آورده‌ی یحیی ذکاء،

تهران ۱۳۳۴ ، نامهای دیبا و شهرها .

۲۷- لازار (ژ) دستور زبان فارسی معاصر :

Lazard (G), Grammaire du persan

Contemporain , Paris, 1957

۲۸- لمتون - زبان فارسی .

A.S. Lambton , Persian Grammar' Cambridge, 1957

۲۹- لوابی (محمد علی)، وندهای پارسی، تهران ۱۳۱۶ .

۳۰- لويس معلوف : المنجد (مقدمه) بيروت ۱۹۲۷ .

۳۱- محمد بن خلف تبریزی ، برهان قاطع در پنج مجلد بتصحيح دكتور

محمد معين .

۳۲- معين (دكتور محمد) طرح دستور زبان فارسی : قاعده‌های جمع، اسم مصدر،

اضافه، مفرد و جمع و معرفه و نكرة .

۳۳- مقدم (دكتور محمد) - آینده‌ی زبان فارسی، از انتشارات باشکامهرگان

. ۱۳۳۱

۳۴- نجم‌الغنی خان رامپوری : نهج‌الادب ، چاپ نول کشور لکنهو ۱۹۱۹

۳۵- نفیسی (استاد سعید) تاریخ بیهقی باحواشی ، طبع دانشگاه تهران .

۳۶- همایون فرخ (عبدالرحیم) ، دستور جامع زبان فارسی چاپ تهران

. ۱۳۳۷

۳۷- همایی (استاد جلال‌الدین) . گفتار در صرف و نحو فارسی، نامه‌ی فرهنگستان

سال اول .

۳۸- هدایت (رضاقلی خان ، لله باشی) ، فرهنگ انجمن آرای ناصری ،

چاپ تهران ۱۲۸۸ .

۳۹- هوار (کامان) - دستور مقدماتی زبان فارسی :

Huart (cl) Grammaire Élémentaire de La Langue Persan,

Paris, 1899

۴۰- یارشاطر (دکتر احسان) ، زبانها و لهجه‌های ایران ، مجله‌ی دانشکده‌ی

ادبیات شماره ۲۰۱ سال پنجم

بعلاوه از بعضی از کتب نظم و نثر پارسی چون : شاهنامه‌ی فردوسی و تاریخ

بلغمی و کلیات سعدی و غیره ، و از جزوه‌ی درس استاد سعید نفیسی ، و آقای فتح

اعظم : راجع به زبان پارسی در دوره‌ی تابستانی سال ۱۳۳۸ دانشسرای عالی نیز

استفاده شده است .

فهرست مطالب کتاب

صفحه	مقدمه‌ی چاپ چهارم
۲	مقدمه‌ی چاپ سوم
۶	پیشگفتار
۱۰	

قسمت اول - صرف

۱۱-۱۹	مقدمه در حروف هجاء و قواعد املاء :
	حروف هجاء ، حرکات ، تشدید ، واو مندوله ، قاعده‌ی نوشتن همزه ، ة (گرد) ، تنوین ، تمرین .
۲۰-۳۱	بخش نخست - اسم :
	اسم عام ، اسم خاص ، اسم جامد ، اسم مشتق ، اسم ذات ، اسم معنی ، اسم ساده ، اسم مرکب ، کلمات اتباع ، اسم معرفه ، اسم نکره ، اسم مذکر ، اسم مؤنث ، مفرد و جمع ، قاعده‌ی جمع ، اسم جمع ، مترادف ، متشابه ، متضاد ، تصنیر ، اسم آلت ، اسم آلت مشتق ، تمرین .
۳۲-۴۲	بخش دوم - صفت :
	تعریف صفت ، یای وحدت ، اقسام صفت ، صفت فاعلی ، صفت اضافی ، صفت حالیه ، صفت مشبیه ، صفات مرکب ، صفت مفعولی ، اسم مفعول ، صفت نسبی ، صفت ساده ، صفت تفضیلی ، صفت عالی ، صفت متساوی ، صفت افراطی ، تمرین .
۴۳-۶۱	بخش سوم - کنایات :
	انواع کنایات ، ضمیر ، مرجع ضمیر ، انواع ضمیر ، ضمائر شخصی ، ضمائر منفصل ، ضمائر متصل ، ضمائر منفصل در حالت فاعلی و مفعولی و فدایی ، ضمائر ملکی ، ضمائر اشاره ، اسم اشاره ، ضمائر مشترک ، موصول ، ضمیر هر دو جانبه ، مبهمات ، ادوات استفهام ، تمرین .
۶۲-۷۱	بخش چهارم - عدد :
	انواع عدد ، عددهای اصلی ، یای وحدت ، متمم عدد ، اعداد ترتیبی ، اعداد کسری ، عدد توزیعی ، اعداد مبهم ، تمرین .
۷۲-۱۲۰	بخش پنجم - فعل :
	تعریف فعل ، مصدر ، مصدر اصلی ، مصدر جعلی ، مصدر بسیط ، مصدر مرکب ، مصدر مرخم ، چند نمونه از استعمال مصدر در کتب قدما ، افعال غریب ، افعال مقاربه ، اسم مصدر ،

فعل لازم ، فعل متعدی ، افعال مضاومت ، فعل معلوم ، فعل مجهول ، فاعل ، انواع فعل ، فعل ماضی ، ماضی مطلق ، ماضی نقلی ، ماضی استمراری ، یای شرح خواب ، یای مطیع ، ماضی بعید ، ماضی التزامی ، گذشتهی آیدگی ، ماضی ملموس ، فعل امر ، فعل نهی ، فعل مضارع ، مضارع اخباری ، مضارع التزامی ، استی ، نیستی ، مضارع ملموس ، مستقبل ، فعل دعا ، فعل تمنا ، اسم فاعل ، اسم مفعول ، وجوه افعال ، وجه اخباری ، وجه التزامی ، وجه شرطی ، وجه امری ، وجه وصفی ، وجه مصدری ، افعال معین ، پای تأکید ، سرف فعل ، نمونه‌هایی از صرف فعل ، فعل بودن و باشیدن ، افعال باقاعده و بی‌قاعده ، فهرستی از افعال بی‌قاعده ، تمرین .

بخش ششم - قیود :

۱۲۸-۱۲۱

تعریف قید ، قید مختص ، قید مشترک ، قید مفرد ، قید مرکب ، قید مؤول ، قید زمان ، قید مکان ، قید مقدار ، قید تأکید و ایجاب ، قید ترتیب ، قید نفی ، قید چگونگی ، قید استثناء ، قید استفهام ، قید شك و ظن ، قید شرط ، قید علت ، قید استعمال ، قید تکرار ، قید سوگند ، قید تمنا ، قید تشبیه ، قید کیفیت ، تمرین .

بخش هفتم - حروف اضافه :

۱۳۲-۱۲۹

معانی : ب ، معانی : از ، معانی : با ، معانی : بر ، معانی : در ، تمرین .

بخش هشتم - حرف ربط :

۱۳۶-۱۳۳

حرفهای ربط ، حرفهای ربط مفرد ، حرفهای ربط مرکب ، حرف تا ، حرف که ، حرف چه ، تمرین .

بخش نهم - اصوات :

۱۴۰-۱۳۷

اصوات تحسین ، اصوات افسوس ، اصوات ندا ، اصوات تحذیر ، اصوات تقلید از طبیعت ، تمرین .

نقطه گذاری :

۱۴۲-۱۴۰

تخفیف :

۱۴۳

ابدال :

۱۴۵-۱۴۴

قلب :

۱۴۶

قسمت دوم

در حروف مفرد و مرکب بترتیب الفبا ، الف :

۲۱۷-۱۴۸

الف

۱۶۱-۱۴۸

انواع الف ، آخر ، آرنک ، آری ، از ، از آن ، از آن روی ، از آنکه ، از ایرا ، از برای ،

از بهر، ازبی، ازچه، ازروی، ازکجا، ازکه، آذون، آفرین، افسوس، اگر، اگرچه،
اگرچند، اگر نه، الا، الا، اما، اندر، اندرون، اندک، آنجا، آندون، آنک، آندیک آنکاه،
آوخ، ای، آیا، ایا، ایدر، آیدون، ایرا، اینت، اینجا، اینگونه.

۱۶۱-۱۷۴

ب

انواع ب، با، باری، باز، بالا، بدرستی، بدون، بر، برای، بسا، بسی، بکردار،
بلکه، بنامیزد، بوک و بوکه، بوک و مگر، بهر، بی، بیش، بیرون، بینی.

۱۷۳-۱۷۶

پ

پار، پس، پنداری، پهلوا، پی، پیایی، پیش، پیشو پس.

۱۷۶-۱۷۹

ت

انواع تا، تو.

۱۷۹-۱۸۰

ج

جز.

۱۸۰-۱۸۵

چ

چرا، چراکه، چنان، چنین، چون، چند، چنانکه، چونکه، چه.

۱۸۵-۱۸۶

خ

خواه، خواهی.

۱۸۶-۱۸۹

د

انواع در، درباره، درس، درون، دریغ، درینا، دنبال، دیدی.

۱۸۹-۱۹۱

ر

معانی دراء

۱۹۱-۱۹۲

ز

زبر، زنهار، زینهار، زه، زهازه، زهی، زیرا.

۱۹۲-۱۹۳

س

سوی.

۱۹۳-۱۹۴

شی

شه، شه شه.

۱۹۴

ف

فراز، فری، فلان.

۱۹۴-۲۰۳

ك

انواع ك، کاخ، کاش، کاشکی، ای کاش، کجا، هرکجا، کس، کسی، کم،
کو، انواع که.

۲۰۳-۲۰۴

گ

گردد، گفتی، گویا، گویا، گویی، گیرم.

۲۰۴

لايد، لاجرم، ليك، لکن، ليکن .

۲۰۷-۲۰۴

انواع م، مانند، همانند، مبادا، مر، مگر، میان .

۲۰۸-۲۰۷

نزد، نزدیک، نه، نهار، نیز، بنیز .

۲۱۱-۲۰۸

انواع و، وانگی، وش، ولی، وليک، وه .

۲۱۶-۲۱۱

هان، هر، هرکس، هرکسی، هرآینه، هرچند، هرگاه، هلا، هرگز، هم، همان، همانا، همه، همیدون، هی، هیچ، هین .

۲۱۷-۲۱۶

ياه (قیدوتردید)، ياء (ندا) .

قسمت سوم

۲۸۱-۲۲۰

در نحو یا آیین جمله بندی در زبان پارسی

تعریف نحو، موضوع نحو، جمله فعلی، جمله اسمی، جمله تام یا کامل، جمله ناقص، جمله اخباری و انشایی، حالات اسم، حالت فاعلی، حالت مفعولی، انواع مفعول، حالت اضافه، مرکب اضافی، انواع اضافه، حالت ندا، معرفه و نکره، اسم نکره، اسم معرفه، یای وحدت، نشانه های نکره، معانی «دی» نکره، اسم جنس، فرق «یک» عدد با «یک» نکره، اجتماع «یک» و «دی» نکره، ارکان جمله، مسند الیه یا فاعل، مسند، متمم، رابطه یا پیوند، اقسام جمله، جمله بسیط، جمله مطلق، جمله مقید، جمله کل، جمله جزء، جمله شرطی، جمله جوابی، جمله تعلیلی، جمله بزرگ، جمله کوچک، جمله معترضه، جمله تفسیری، جمله فعلی، جمله اسمی، جمله مؤول، جمله مقول قول، جمله بدل، جمله موصولی، جمله زمانی، جمله غایی، جمله منتج، جمله مقایسه ای، شماره ی جمله ها، مسند الیه و متعلقات آن، ذکر مسند الیه، حذف مسند الیه، تعریف و تنکیر مسند الیه، تقدیم و تأخیر مسند الیه، مسند و متعلقات آن، حذف مسند، تقدیم و تأخیر مسند، حذف رابطه، حذف افعال، حذف بعضی از اجزای جمله، حذف برخی از حروف، جمله بندی یا ترکیب کلمات در جمله، دستور جمله نویسی، وجه وصفی .

قسمت چهارم

پساوندها و پیشاوندها

۲۸۲

پیشاوندها: آ، آل، آ (علامت نفی)، ای، اب: Apa، ان: An

اوپه: uya، اوز: Ava، ب، با، باز، بر، بل، بی، پی، پرا، پر،

در، دژ، دش، فر، فرا، فراز، فرو، کم، نا، نی، وا، ور، وی، ها، هم،

پساوندها: آ، آب، آباد، آک، آسا، آل، آن، آنه، آور، ام، انه: Ana

اندر، او: u، اون: un، اوپه: uya، اه: Ah، ایر، ایزه، ایشن، این، بکم،

باز، بان، بر، بد، بن، بیل، تا، تار، تاش، توژ، ایدار، دار، جین، چی، چه، خانه، خان،

خن، دان، دیس، رام، زار، سار، سان، ستان، سر، سراء، سیر، شن، قام، ک، کار، کان،

کش، کده، کور، کی، گار، گان، گر، گون، گین، لا، لاخ، لان، له، مار، مان، مند، نا،

ناک، وا، ون، وان، وانه، وار، وارد، ور، وش، وند، وین، هان، انواع ی، یار، ین.

قسمت پنجم

۳۰۸-۳۱۴

در کلمات مرکب

قسمت ششم

۳۱۶-۳۴۳

۳۴۶-۳۷۴

۳۷۵-۳۷۸

۳۷۹-۳۸۳

عربی در پارسی

فهرست اصطلاحات دستور نامه

ماخذ

فهرست مطالب کتاب

